

gonov rezancev od sladkorne pese, ki so postranski produkt sladkornih tovarn.

Naša delegacija se je pa zanimala za nakup železa, jekla, koksa, semena oljnatih rastlin, semena dobrih žitnih vrst, za plemenško živino itd. V koliko nam bodo v tem oziru mogli Madžari ustreči, bo razvidno šele iz izvajanja same pogodbe.

Omenjeni trgovski razgovori nam jasno kažejo na zaostalost v naprednem kmetijstvu, ki vlada pri nas. Madžari kot izrazita poljedelska država kupujejo pri nas koruzo, otrobe, prge in rezance od sladkorne pese, da lahko svojo živino kar najlepše izpitajo in jo potem drago prodajo Nemcem ter Italijanom, kjer nas izpodrivajo s svojo boljšo živino. Mi se pa mučimo s prodajo slabo reje živine, krmo pa, s katero bi lahko živino izpitati, prodajamo Madžarom, da nas ti tem laže izpodrivajo s svojo lepo živino na drugih tržiščih. Isto je v industriji. Madžari kupujejo pri nas rude, mi pa od njih železo, namesto da bi mi rude sami predelali in tako zaposlili svoje ljudi.

Iz tega se moramo nekaj naučiti, toda ne ostati samo pri besedah, ampak nekaj tudi storiti. Kar se tiče poljedelstva, so poklicani v prvi vrsti kmetje sami, da korist, ki jo imajo od naše zaostalosti Madžari, obrnejo v svoj prid. Zakaj neki ne bi naši kmetje potom svojih organizacij pokupili to, kar kupujejo Madžari od nas, ter izpitati živino tako, kot to zahteva trg? Gotovo bi se to bolje izplačalo kot pa prodajati suho živino, za

katero se prav malo dobi. Če se izplača Madžarom kupovati živinsko krmo pri nas in pitati živino, koliko bolj bi se to izplačalo slovenskim živinorejcem, ki bi lahko koruzo, otrobe in prge kupili v državi sami, izpitati živino in tako dobiček, ki ga imajo sedaj od

tega Madžari, vtaknili v svoj žep. Vse premalo korajže in vse premalo podjetnosti je med našimi kmeti, ki se sicer vedno pritožujejo nad slabimi časi in vedno iščejo vse mogoče podpore in zaščite, namesto da bi si sami pomagali.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Dober fant umri na Sp. Sv. Kungoti. Zalostne velikonočne praznike so imeli Januševi v Dobrenju. Umri jim je sin, 20 let star, ki se je izučil krojaštva. Par let ga je mučila zavrtna bolezen in ga za dalj časa položila na postelj. V zadnjem času smo mislili, da jo bo premagal, saj je že prihajal v cerkev, toda na veliki petek mu je pretrgala nit življenja. Na velikonočno nedeljo ga je na zadnjem potu spremljala množica, kakršno redkokdaj vidimo, in pevci so se poslovlili od rajnega z ganljivimi žalostinkami. Dober fant naj počiva v miru!

V visoki starosti nad 93 let je prejšnji ponedeljek v Turnišču umrla Tivadara mama, katero je k zadnjemu bivališču spremilo mnogo sorodnikov. Bodi ji lahka zemlja! — En dan pozneje pa smo pokopali p. d. Ferencovega Petra. — Žalujemo naše sožalje!

Smrt uglednega živinozdravnika. Ob koncu preteklega meseca je v 64. letu starosti legel k večnemu počitku živinozdravnik Nemeš Nikolaj, ki je že dalj časa bolehal, a je vendar vršil službo do zadnjih dni življenja, dokler mu pijučnica ni pretrgala niti življenja. Pogreba se je udeležilo mnogo njegovih prijateljev in znancev. Naj počiva v miru!

Redek smrtni slučaj. Brat in sestra umrli v enem tednu. Pri Sv. Barbari v Halozah smo v soboto spremili k večnemu počitku ob ogromni udeležbi domačega poštara Andreja Petroviča, rodom iz Paradiža. Pogreb je bil od poštne urada. Pevci so rajnemu v slovo zapeli pred domačo hišo in ob grobu. V spomin mu je govoril domači g. kaplan poslovljne besede, pa je zelo težko dokončal, ker sta si bila z rajnim poštarjem dobra prijatelja, zlasti je rajni zelo rad pomagal na koro peti, kadar je utegnil. Star je bil 48 let in priljubljen, zato ga bomo težko pogrešali. Na dan njegovega pogreba pa je umrla njegova sestra Marija Arbeiter, roj. Petrovič, v Paradižu, katero je v bolnišnici obiskal zdrav. Marija je bila pokopana v ponedeljek, torej dva dni za svojim bratom. Stara je bila 53 let. Bodimo pripravljeni, ker smrt pobere v par dneh zdravega in mladega — nenadejano. Žalujemo naše sožalje — rajna pa naj počiva v miru!

Smrt dveh uglednih mož. V nedeljo, 31. marca, sta bila zvečer ob desetih prevedena v Orli vasi Cilenšek Rudolf, p. d. Smodej, ki je dobil radi slabega srca močan srčni krč, in njegova žena, ki ima že dalje časa nevarno vnet-

Pierre Coraine, angleški poslanik v Rimu, ki igra važno vlogo pri razgovorih Rim-London

Dr. Todt, ustvaritelj Siegfriedove obrambne črte, je bil imenovan za nemškega oboroževalnega ministra

Oton Habsburški se mudi v Ameriki, kjer hoče zbrati protihitlerjansko legijo bivših Avstrijcev

Mlada finska mati z otročičem na begu pred sovjetsko zasedbo Kareljske ožine

mora dobiti denar vsak čas po pošti... Res, za vruga, kaj toliko čakajo s temi pošilkami! Sirotek Štef se je mučil tam in stradal morda — zdaj pa ne dobi plačila. Moj Bog! Njemu so pa za ceno treh tisoč dinarjev prodali tako lepo njivico. Sin pa dela vse leto — na koncu pa ne prinese domov niti dveh tisočakov! In vendar je v njega položil ves svoj up. Zdaj pa tako!

Prispel je pred Maršekovo hišo. Janči je nekaj rohnol v hlevu nad dekle. Zato je stopil tjakaj.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!« je prišlec pozdravil.

»Na vekomaj. Amen!« je Janči odvrnil in položil škaf z vodo pred konje, ki so začeli piti v dolgih požirkih.

»Napajate, napajate —« je menil Smeh.

»Da, napajamo. Danes smo se zamudili. To dekle — obrača se kakor štor; kamor ga breneš, tam ostane...«

»No, no! Saj še ni take sile; vse še lepo opraviš, boter!« Stari se je na vso moč delal prijaznega. Vendar pa ni mogel prikriti zadrege, ko ga je Janči tako pomenljivo opazoval, češ: po kaj si pa spet ti prišel...

»Veš, boter,« je začel Smeh, ko sta stopila iz hleva, »imam do tebe neko prošnjo. Prav lepo bi te prosil za neko uslugo...« Stari je mencial po cementnem trnacu sem in tja; prav tako se mu je od zadrege zapletal jezik.

»No — kaj pa bo takega?« je hladno pripomnil Janči.

»Prosil bi te za poroka —« je spravil besedo na dan.

»A tako...« Maršekov se je zelo zresnil. Smeh je opazil, da ga je kmet ošinil z neprijaznim pogledom.

»Antolin me hoče že spet tožiti,« je razlagal Smeh svoj položaj. »Zadnjič mi je po razsodbi moral pustiti zadnjih tri tisoč do velikonočnega ponedeljka. Ako mu pa še sedaj ne vrnem, me ima pravico ponovno tožiti. Tega pa na noben način ne bi rad. Saj bi tako trikratno poplačal svoj dolg!«

»Hm... Preklete, tako je —« je zamrmral Maršekov.

»Boter, ali bi potem šel?...« je Smeh nestrpno uprl oči v Jančija.

»Ja —. Pa razen treh tisočakov nimate nič več dolga?« je hotel vedeti gospodar.

»Ne. Nič več razen teh treh tisoč... Še to je preveč za moja stara ramena. In zdaj vsak čas pričakujemo Štefovega denarja iz Nemčije. Potem poplačam ves dolg in nekaj nam še ostane.«

»Res?« se je Janči neverno ozrl v prosilca. Ta mu je še enkrat potrdil svoje besede.

»Dobro. Potem lahko računate name. Toda — čakajte —« je nekaj pomislil. »Kdaj torej mislite vzeti denar iz posojilnice?«

»Tajnik mi je dejal, da lahko pridem kdaj koli, kadar se bom mudil na Cankovi. Lahko tudi na samo veliko soboto, ko bomo šli od božje službe.«

nimiv polzkus. Postavili so za dimnik umetno narejeno štorijo. Kmalu se ji je približal samec in se zaman dalje časa trudil okrog nje, da bi jo oživil. Dvoril ji je na vse načine, ji prinašal žabe in druge poslastice, seveda zaman, ker je lesena, točna po naravi pobarvana štorija ostala nepremična. Končno se je samec naveličal in opustil prizadevanja. — Tak pojav pri živalih ni nič čudnega in tudi ne more vznepati smeha. Še človeka zmoti prvi hip pogled na spretno izdelano figuro iz voska, dokler nas dojemljivost nepremakljivosti in nemosti ne prepriča o prevari. Žival pozna glasove, barve in obliko svoje okolice, ne more pa seveda razumeti, zakaj je predmet brez duše, mrtev.

je na očesu, dočim sta še čez dan mirno kramljala za pečjo s sosedi. Dne 4. aprila je Smodej zatisnil svoje oči v 79. letu starosti. Bil je že od nekdaj naročnik »Slov. gospodarja« in sploh katoliškega časopisa, ustanovni član Bralnega društva v Braslovčah, pozneje pa tudi ustanovni član Bralnega društva v Orli vasi. Smodej je bil veren katoliški mož, v vseh političnih vrtincih pa zvest pristaš katoliške smeri. Cerkveni pevski zbor mu je zapel v slovo žalostinko. — Kar nadomda pa je pobrala božja poslanka istotam tudi Franca Breznikarja, p. d. Prodnicarja, v 83. letu starosti, ki je še prejšnji dan marljivo hodil kropiti rajnega soseda Smodeja. Smrt Prodnicarjevega očeta je tužno odjeknila po soseski in vseh braslovški fari, saj so se pri Prodnicarjevih z veseljem pripravljali na novo sv. mašo, ki jo bo imel čez tri mesece v Braslovčas sin Viktor. Pa božji načrti so nam neizledljivi. Obema družinama izrekamo sožalje — rajnima pa bomo poklonili molitve!

Po 60 letih gospodarenja umrl. Kdo ni poznal Mikejevega očeta v Pamečah? Velikonočni zvono so tužno oznanjali, da je zatisnil oči širom priljubljeni vrli narodnjak, gospodar, dober faran Jurij Šavc. 81 let je dočakal, nad 60 let je gospodaril marljivo ter je preizkusil dokaj vselega pa tudi žalostnega. Bil je član okrajnega zastopa v Slovenjgradcu, dolga leta tudi občinski odbornik. Kar je pa še posebno dičilo njegovega ugled, je bilo cerkveno ključarstvo sosedne

trobliske, pozneje tudi anovske cerkve. Utrujenemu očetu naj bo zemlja lahka — žalujočim pa naše sožalje!

Samski gospodar umrl. Na Marijin praznik, 25. marca, je v Sv. Rupertu nad Laškimi umrl po dolgem hiranju vrli samski gospodar na Mlakah Karel Uлага. V svetovni vojni si je v svojem 30 mesečnem ujetništvu na Ruskem nakopal bolezen, ki mu je končno uničila življenje. A vendar je bil ves čas nadvse skrben gospodar v svojem skritem zatišju; ob strani vrle sestre-gospodinje si je pomnožil z neutrudljivim delom svoje premoženje, pri tem pa podpiral vsako dobro delo v župniji in občini. Vsak trudni popotnik, ki je šel po dolgi poti iz Štor in Celja proti domu, se je moral pri njem zgledati, da se je ob prijaznem razgovoru pokrepčal dušno in telesno. Umrl je kot zvest Marijin družbenik na Marijin praznik, 53 let star. Dobri Karel, počivaj v miru!

Žrtev materinstva. V Trobendolu, župnija Sv. Rupert nad Laškimi, je 5. aprila umrla kot žrtev materinskega poklica gospodinja Jožefa Zeme, stara 41 let. Mož je moral en dan prej odriniti v Ljubljano na orožne vaje, mati s petimi nedoraslimi otroki pa je morala v postelj, katero je drugi dan zamenjala z mrtvaškimi parami. Uboga mati, ti si končala svoj križev pot; mi pa vemo, da je križev pot najbolj ravna pot v večno veselje. Bog naj tolaži toliko preizkušenega moža-vdovca in uboge otročije sirote!

Žepne svetilke

izdeluje domača tvornica

RUDOLF PASPA

Zagreb, Koturaška 69

slavo s štiridejansko igro »Materin blagoslov«, s telovadnimi vajami, deklamacijami itd.

Mala Nedelja. Slomškovo prosvetno društvo nastopi v nedeljo, 14. aprila, v tukajšnji dvorani z novo petdejansko kmečko igro »Krivda na krivd«, ki pretresljivo slika ljubezen do kmečke grude in doma ter trdosrčnost vaškega skopuha. Ne manjka pa tudi šaljivih prizorov.

Kapela. Čeprav je bila Bela nedelja še zares bela, hladna radi preostalega snega, vendar ni bila kos, da bi našim vročerkvnežem ohladila vročo kri. Zato so ponovno mladi nepopoljšljivi uporabili hladno orožje — nož ter izvedli težke operacije na rokah dveh fantov, ki se pa pri obeh niso popolnoma posrečile, zato jih morajo nadaljevati v bolnišnici. Tudi ognjeno orožje so hoteli uporabljati, toda kreпка roka naših orožnikov jih je zasačila in odvedla na varno. Komur bi se posrečilo iztebiti te grde razvade iz teh krajev Slovenskih goric, bi si zaslužil posebno odlikovanje, če že ne Noblovo nagrado! Ker je ta podivjanost prešla doraščajoči mladini že v meso in kri, prosimo merodajne, da najstrožje postopajo proti tem razvadam, ki škodujejo tuj-skemu prometu in narodnemu ugledu ob severni meji. — V zadnjem času smo doživeli kar dva požara radi nesreče, ki sta povzročila ogromno škodo. — V začetku marca se je vršil vinarski tečaj, ki je radi skrbi prirediteljev in odličnih govornikov uspel proti pričakovanju. Enako dobro je uspelo pozneje predavanje o kmetijstvu, ki ga je priredil odbor KZ. G. predavatelj je s svojim nazornim podajanjem žel velike uspehe.

Dravsko polje

Dravsko polje. Hodil sem po prostrani ravnini Dravskega polja in videl, kako se je na marsikateri njivi sušil na soncu raztrošen gnoj. Kmetje! To ni prav! Gnoj je bogastvo. In vi ga pustite, da se suši in izhlapeva. Suh gnoj je malo vreden. Vseeno je, če bi samo stelo nastlali po njivi. V gnoju se nahaja kakor žganje lahko hlapljivi amonijak, ki je važna hranilna snov. Če ta izhlapi, je gnoj skoraj brez vrednosti. Poznam kmeta, ki za vsak ogon posebej raztrosi gnoj in ga takoj podozre. Tudi ko ga dovažate na njivo, delajte večje kupe, da se gnoj manj presuši. Nič za to, če ga je treba malo dalj vreči z vilami pri trošenju. Vi trosite gnoj zato, da z njim gnojite zemljo in dobite na ta način čim več od nje, ne pa zato, da bi ga sušili! Kaj takega si lahko privoščijo samo v Banatu, kjer z njim kurijo.

Vurberg. Namesto venca na grob rajnega g. župnika Alojzija Kokelja je podarila Hranilnica in posojilnica v Vurbergu za gradnjo lavantini-

Dopisi

Dravska dolina

Maribor. Magdalensko predmestje je dobilo svoje Prosvetno društvo. V nedeljo, 7. aprila, dopoldne je bil pri Sv. Magdaleni v cerkveni dvorani ustanovni občni zbor. Predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnje je v svojem govoru zavrnil kriva kulturna načela, ki danes vladajo v svetu in so povzročila toliko zla; ter je obrazložil tiste prosvetne smernice, ki mora po njih sledovati naša krščanska in narodna prosveta. Društvo, kateremu je pristopilo mnogo članov, želimo najboljšega uspeha!

Maribor. Mariborski dijaki, člani krožkov Slovenske dijaške zveze, priredili v nedeljo, 14. aprila, v dvorani Zadržne gospodarske banke ob osmih zvečer prvo akademijo. Na sporedu so: petje, zborna recitacija in misterij »Mrtvaški ples«. Vstopnice so v predprodaji v prodajalni Tiskarne sv. Cirila na Aleksandrovi cesti.

Slovenske gorice

Sv. Ana v Slov. goricah. Naši mladi in Marijin vrtec so nas na belo nedeljo zelo razveselili z ljubeznivo misijonsko igrico: »Tam daleč za morjem...« Dvorana je bila polna. Fantovski odsek in Dekliški krožek pa pripravljata dve presretni igri: »Razvalina življenja« in »Teofilus«.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dekliški krožek vprižori za svoj materinski dan v nedeljo, dne

14. aprila, lepo igro »Kapelica v gozdu«. Dobiček je namenjen novemu domu.

Sv. Trije kralji. (80 letnica.) Na prijaznem holmčku Slovenskih goric kraljujejo Sv. Trije kralji župnije Sv. Benedikta. Dne 5. aprila 1860 je zagledal tukaj luč sveta naš 80 letnik Vinko Skamlič, kateri ta dan obhaja tudi svoj god. Po dovršeni orglarski šoli v Ljubljani je precej let organistoval pri Sv. Andražu v Halozah in v Cirkovcah na Dravskem polju, kjer je imel trgovino in gostilno. Na svojem malem posestvu v Sesterzah pri Pragerskem preživlja dneve visoke starosti. Ostra zima ga je zlomila in vrgla v posteljo, iz katere sedaj ob sončnih dneh že po malem zapuša in si krepča rahlo zdravje pri dobrinah pomladnega oživetja. Vzgojil je devet otrok, a nenadna smrt 24 letne hčerke Karline ob koncu 1938. leta ga je potrla. Njegovi znanici mu k njegovemu dvojnemu jubileju iskreno častitamo z željo, da dočaka trden še dokaj sončnih pomladi v krogu svoje družine!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo je na velikonočni ponedeljek igralo poljsko dramo »Mutec osojski«. Dvorana je bila natlačeno polna, vstopnice je zmanjkalo, a še jih je nekaj moralo oditi domov. Gledalci so bili kljub neprijetni stiski zadovoljni, kar je bil dokaz, da je bila igra, čeprav težka in obsežna, dobro podana. — V nedeljo, 14. aprila, po večernih bo naša mladina priredila v Pergerjevi dvorani materinsko pro-

»Prav,« je pritrdil Janči. »Na veliko soboto bom pa že doma.«

»Kaj ne bi bil! Na ta dan pa ja ne boš hodil okrog kupovat. Ne bi imel božjega blagoslova, če še tedaj ne bi imel miru.« Staremu je šlo na smeh, ko je Janči privolil, da mu pojde za poroka.

Marškov je bil namreč prekupčevalec z živino. Nakupoval jo je za bogatega mesarja in trgovca iz bližnjega mesta.

Ko se je Smeh poslovil in stopil nazaj na kolnik, je bilo že dosti pozno. Stari se za noč ni zmenil, ampak je z nekako lahkim srcem korakal nazaj v Topolovce.

Zdaj je še moral k Bakanu. Vstopil je v kuhinjo, kajti le tukaj so svetili. Našel je družino pri večerji. Bilo mu je nerodno; vendar pa je kazal neko ravnodušnost in zmerno resnobo. Sprva ni pokazal niti z vedenjem, po kako važnem poslu je prišel.

Počakal je, da so se najedli.

Nato sta z Bakanom, ki je bil od njega nekoliko mlajši, stopila v sobo.

Bakan je precej časa premišljeval, preden se je odločil:

»Če pojde Marškov Janči, ti bom za poroka tudi jaz. Če pa Janči ne bo hotel, tedaj me zaman prosiš.«

Pri tem je tudi ostal. Smeh pa je bil vendar zado-

voljen. Svoj popravek je izvršil dobro, da se tako niti nadejal ni. Janči gotovo pojde; saj besede Marškov še nikoli ni požrl. Bakan pa še tako ne.

Če bi bil mlad, bi sedaj Smeh prijel za klobuk, ga zavihtel nad glavo in na glas zaukal. Tako pa je stisnil roke v žep in s toplo zavestjo, da je zdaj vse dobro, hitel proti domu.

*

»Jezus, kaj si vendar misliš, da si kar brez nas — da si mu obljubil poročstvo!« se je znašla žena nad Jančjem, ko je Smeh odšel.

»Bog pomagaj — saj se mu pa vendar nisem mogel zameriti... In Smeh je pošten človek —« se je mož branil in stopil v kuhinjo k večerji.

Punica, mala in živahna ženska, se je obrnila od ognjišča, kjer je devala hrano iz lonca v skledo, in ježno dejala:

»Kako si vendar mogel privoliti v to brlezo, iz katere ne veš, če boš prišel čist! Poleg tega so pa tvoji starši še živi in posestva še nisi podedoval. Vse to, kar je pri nas, pa je tvoje žene, moje hčere. Na to se pa ne boš smel podpisati, to ti povem! Če se hočeš podpisati, podpiši se le na svoj zaslužek! A ne verjamem, če bi to veljalo...«

Oče zamorec — mati Eskimka. — Lars Normann, mlad švedski raziskovalec, je prebil pet mesecev v Grenlandiji. Tam je srečal najbolj čudnega mešanca, mladega, 22-letnega moškega. Njegov oče je bil zamorec, njegova mati pa Eskimka. Anavka, kakor se imenuje mladi mož, je po svojem očetu podedoval rast in lasse, oči ima eskimske. Velja za enega najboljših lovcev na kožuhaše živali. Normann je ugotovil, da je bil oče tega lovca služabnik velikega polarnega raziskovalca Pearyja.

Milijonar John Steall je kot mlad človek zaslужil v Kaliforniji v Ameriki nad 10 milijonov dolarjev premoženja. Objesten je začel prižigati cigarete z bankovci — tudi pri nas je